

LBY – 4101 – 13 – 01/2013

P/13/080

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/13/080 – Wydawanie dokumentów uprawniających do działania w lotnictwie cywilnym i wypełnianie obowiązków z nimi związanych
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
<i>Kontroler</i>	Artur Nierebiński, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 86177 z 13 czerwca 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 4 – 5)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Port Lotniczy Bydgoszcz S.A., ul. Grodzka 12; kod pocztowy 85 – 109 Bydgoszcz
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Tomasz Moraczewski, Prezes Zarządu Portu Lotniczego w Bydgoszczy (dowód: akta kontroli str. 6 – 10)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Przedmiotem kontroli była ocena działań związanych z wydawaniem dokumentów uprawniających podmioty gospodarcze do wykonywania działalności w lotnictwie cywilnym oraz wypełnianie obowiązków z nich wynikających przez Port Lotniczy Bydgoszcz S.A., zwany dalej „PLB” lub „Portem”.

W działalności kontrolowanej jednostki stwierdzono szereg okoliczności mających pozytywny wpływ na powyższą ocenę. Port prowadził swoją działalność na podstawie wydanego przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego (ULC) zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej obejmującej zarządzanie lotniskiem użytku publicznego Bydgoszcz. W okresie objętym kontrolą Port posiadał ważne certyfikaty lotniska użytku publicznego wydane przez Prezesa ULC. Zarząd PLB terminowo informował Prezesa ULC o zmianach cech eksploatacyjnych lotniska i każdorazowo uzyskiwał jego zgodę na powyższe zmiany. Zapewniono także ciągłość dokumentów przedstawionych

w procesie certyfikacji lotniska m.in. takich jak obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej. Personel kierowniczy, którego decyzje wpływały na prawidłowość funkcjonowania lotniska, posiadał odpowiednie kwalifikacje do sprawowania swoich zadań.

Instrukcje wewnętrzne były aktualizowane na bieżąco, a z ich treścią zapoznawano zarówno pracowników Portu jak i firmy kooperujące na terenie lotniska.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

Pozytywnie oceniono także realizację programu szkoleń, o czym świadczy m.in. fakt, że wszyscy pracownicy zostali przeszkoleni w zakresie związanym z pełnioną funkcją w wymaganych ustawowo terminach.

NIK pozytywnie ocenia również realizowanie przez Port wniosków pokontrolnych, formułowanych przez NIK i ULC pod adresem zarządzającego lotniskiem. Niezgodności stwierdzone podczas kontroli były usuwane terminowo o czym, każdorazowo informowano Prezesa ULC.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli NIK przeprowadzonej w 2011 r. zostały w całości usunięte, a postawione w wystąpieniu pokontrolnym wnioski w całości zrealizowane.

Negatywnie oceniono terminowość przekazywania przez PLB Prezesowi ULC Rocznych Sprawozdań Finansowych wraz z opinią biegłego rewidenta oraz Rocznych Sprawozdań z Działalności. Dwa spośród trzech rocznych sprawozdań finansowych sporządzonych w kontrolowanym okresie (za 2010 i 2011 rok) oraz jedno sprawozdanie z działalności (za 2012 rok) zostały przekazane z naruszeniem obowiązujących terminów wskazanych w ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze² lub określonym w wydanym zezwoleniu na prowadzenie działalności gospodarczej.

Negatywnie oceniono również realizację obowiązku powiadamiania Prezesa ULC o zmianach zachodzących w strukturze kapitałowej Portu. Ponadto jeden z dwóch opracowanych programów naprawczych dotyczących usunięcia niezgodności stwierdzonych podczas kontroli nie zawierał części wymaganych elementów wskazanych przez Prezesa ULC.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zgodność prowadzenia działalności lotniczej z warunkami uzyskanych uprawnień, w tym zachowanie warunków do prowadzenia działalności określonej w zezwoleniu oraz zachowanie zdolności do bezpiecznego wykonywania działalności określonej w certyfikatach

Opis stanu faktycznego

1. Prezes ULC pismem ULC-LER-1/4020-00026/2008-01 z 1 grudnia 2008 r. zezwolił spółce Port Lotniczy Bydgoszcz S.A. na prowadzenie działalności gospodarczej, obejmującej zarządzanie lotniskiem użytku publicznego Bydgoszcz. Powyższa działalność obejmowała świadczenie usług lotniczych związanych ze startem, lądowaniem i postojem statków powietrznych w ruchu krajowym i międzynarodowym, na rzecz przewoźników lotniczych oraz innych użytkowników eksploatujących statki powietrzne z wyłączeniem zadań należących do instytucji zapewniających służbę żeglugi powietrznej. Wśród szczegółowych warunków wykonywania działalności określono m.in.:

- posiadanie wydanego przez Prezesa ULC ważnego certyfikatu lotniska użytku publicznego,
- realizowanie zatwierdzonego przez Prezesa ULC programu ochrony przedsiębiorstwa przed aktami bezprawnej ingerencji oraz przedstawienie do zatwierdzenia proponowanych w nim zmian, a także zapewnienie kontroli bagażu podręcznego i kontrolowanego oraz zawarcie stosownych umów ze służbami uprawnionymi do tej kontroli,

² Dz.U. z 2012 r. poz 933 ze zm., zwana dalej „prawem lotniczym”

- prowadzenie obowiązującej w lotnictwie cywilnym dokumentacji oraz wydawanie, aktualizowania i uzgadnianie wymaganych dokumentów, a w szczególności instrukcji operacyjnej lotniska,
- przedstawienie do wiadomości Prezesa ULC rocznych sprawozdań finansowych wraz z opinią biegłego rewidenta, a także informacji i dokumentacji istotnych dla oceny działalności przedsiębiorstwa – nie później niż 6 miesięcy od dnia zakończenia okresu bilansowego, a także przedstawianie na żądanie Prezesa informacji dotyczących sytuacji finansowej przedsiębiorcy, w tym płynności finansowej oraz zdolności do finansowania,
- powiadamianie Prezesa ULC o zamierzonym zawieszeniu działalności lub jej zakończeniu,
- powiadamianie Prezesa ULC o zamiarze podjęcia wszelkich działań zmierzających do zbycia lub nabycia akcji spółki „Port lotniczy Bydgoszcz” S.A.
- zgłaszanie Prezesowi ULC w terminie 14 dni od dnia zaistnienia wszelkich zmian zawartych we wniosku o udzielenie zezwolenia oraz w informacjach i dokumentach złożonych do tego wniosku,
- przestrzeganie obowiązujących przepisów prawnych, a w szczególności odnoszących się do lotnisk i lotniczych urządzeń naziemnych, ruchu lotniczego, personelu lotniczego, ochrony przed aktami terroru i sabotażu oraz niewykorzystywania lotnictwa dla celów niezgodnych z prawem, osłony meteorologicznej lotniska, zabezpieczenia przeciwpożarowego, ochrony środowiska i innych, a także zasad wynikających z umów i przepisów międzynarodowych,
- umożliwienie osobom upoważnionym przez Prezesa ULC dokonywania kontroli działalności objętej zezwoleniem.

Ponadto w powyższym zezwoleniu określono, że uprawnienia z niego wynikające nie mogą być przekazywane na innego przedsiębiorcę oraz wskazano przypadki, w których zezwolenie może być cofnięte. Dotyczyło to sytuacji gdy:

- zarządzający nie będzie spełniał warunków określonych przepisami prawa, wymaganych do prowadzenia działalności określonej w zezwoleniu,
- zostanie otwarta likwidacja Zarządzającego lub nastąpi jego upadłość,
- zostanie wydane prawomocne orzeczenie zakazujące Zarządzającemu wykonywania działalności objętej zezwoleniem,
- zarządzający zaprzestanie prowadzenia działalności objętej zezwoleniem.

Powyższe zezwolenie zostało udzielone na okres 20 lat.

(dowód: akta kontroli, str.11 – 17)

W toku niniejszej kontroli dokonano sprawdzenia wymogów formalnych, określonych w Prawie lotniczym oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 4 sierpnia 2005 r. w sprawie dokumentów oraz informacji, jakie jest obowiązany przedstawić przedsiębiorca ubiegający się o zezwolenie na zarządzanie lotniskiem użytku publicznego, których spełnienie warunkuje uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności lotniczej.

W kontrolowanym okresie Port posiadał dwa certyfikaty lotniska: Certyfikat lotniska użytku publicznego nr PL-003/EPBY/2009 ważny do 28.04.2012 r. oraz Certyfikat Lotniska Bydgoszcz – Szwederowo nr PL-004/EPBY/2012 zatwierdzony 27.04.2012 r., którego ważność upływa 28.04.2015 r. Powyższe dokumenty zostały wydane na wniosek PLB, a wystawienie ich poprzedzały audyty certyfikacyjne przeprowadzone przez upoważnionych pracowników ULC.

(dowód: akta kontroli, str. 18 – 28)

Prezes ULC w informacji udzielonej NIK potwierdził, że PLB posiada ważne zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie zarządzania lotniskiem użytku publicznego oraz dodał m.in., że Port przedstawiał wymagane przepisami prawa dokumenty okresowe (zarówno finansowe jak i ubezpieczeniowe) oraz składał na żądanie ULC wszelkie informacje, wyjaśnienia i dokumenty. Tym

samym nie zaszły przesłanki uzasadniające prowadzenie kontroli w siedzibie PLB w zakresie dotyczącym warunków posiadanego zezwolenia na zarządzanie lotniskiem użytku publicznego. Jednocześnie wskazano, że upoważnieni pracownicy ULC przeprowadzali kontrole zarządzającego lotniskiem Bydgoszcz- Szwederowo w ramach nadzoru nad posiadaczem certyfikatu, a także w związku z przepisami dot. ochrony lotnictwa cywilnego przed aktami bezprawnej ingerencji. W powyższym zakresie nie stwierdzono przesłanek, w oparciu o które należałoby cofnąć certyfikat, a w konsekwencji jako, że posiadanie certyfikatu jest warunkiem otrzymania ważności zezwolenia na zarządzanie – podjąć działania w celu zawieszenia lub cofnięcia zezwolenia. Wobec powyższego nie powstała przesłanka uzasadniająca wszczęcie postępowania mającego na celu weryfikację przyznanego zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie zarządzania lotniskiem użytku publicznego.

(dowód: akta kontroli, str. 29 – 31)

1.1. W okresie objętym kontrolą nie nastąpiły zmiany kadrowe na stanowiskach personelu kierowniczego, którego decyzje miały wpływ na stan bezpieczeństwa przedmiotowej działalności. Do wniosku o przedłużenie ważności certyfikatu dołączono charakterystyki zawodowe sześciu osób, które zawierały takie informacje jak: imię, nazwisko, stanowisko, wykształcenie, praktyka w lotnictwie cywilnym, poprzednie miejsce pracy oraz posiadane kwalifikacje (uprawnienia, kursy i inne).

Stwierdzono, że osoby zgłoszone w procesie certyfikacji w 2012 r. nie utraciły posiadanych uprawnień związanych z lotnictwem cywilnym oraz nadal piastują wskazane funkcje.

(dowód: akta kontroli str. 98 – 103,105)

1.2 Prezes ULC nie wymagał załączenia do wniosku o przedłużenie ważności certyfikatu lotniska wykazu urządzeń technicznych wykorzystywanych do prowadzenia działalności przez PLB. Na żądanie kontrolera sporządzono wykaz aktualnie używanego sprzętu wraz z odniesieniem do stanu w trakcie procesu certyfikacji. Stwierdzono, że liczba i rodzaj wykorzystywanych urządzeń nie uległy zmianie do czasu zakończenia niniejszej kontroli. Zachowano tym samym potencjał techniczny wykorzystywany do należytego wykonywania działalności.

(dowód: akta kontroli str. 32 – 34, 106 – 108)

1.3. W Porcie obowiązywały następujące instrukcje wewnętrzne:

- Instrukcja operacyjna lotniska Bydgoszcz – Szwederowo zatwierdzona przez Prezesa ULC 24.06.2013 r. Poprzednio obowiązujący dokument został zatwierdzony przez Prezesa ULC 20.08.2007 r. Administratorem dokumentu został wyznaczony kierownik działu operacyjnego, a nadzór nad dokumentem powierzono Dyrektorowi operacyjnemu. Kopię instrukcji rozesłano także do instytucji współpracujących oraz do pionu operacyjnego, pionu bezpieczeństwa i ochrony, a także do dyżurnych operacyjnych, co zostało udokumentowane przez złożenie podpisu na karcie potwierdzeń przyjęcia kopii instrukcji. Do instrukcji nie dołączono listy pracowników zapoznanych z tym dokumentem.

(dowód: akta kontroli str. 109 – 126)

Dyrektor Operacyjny PLB wyjaśnił m.in., że *Pracownicy są zapoznawani z Instrukcją Operacyjną lotniska Bydgoszcz – Szwederowo w trakcie szkoleń kierunkowych niezbędnych do wykonywania pracy przez każdą z grup pracowników. Są to między innymi szkolenia z pracy i poruszania się na terenie lotniska, szkolenie z „akcji zima”, szkolenie świadomości ochrony lotnictwa cywilnego itp. W chwili obecnej nie ma formalnego wymogu do potwierdzania podpisem zapoznania się*

z Instrukcją Operacyjną. Formą potwierdzenia tego faktu jest udział w w/w szkoleniach.

(dowód: akta kontroli str.127 – 128)

- Program Ochrony Lotniska Bydgoszcz Szwederowo Przed Aktami Bezprawnej Ingerencji obowiązujący od 17.08 2006 r, do którego pięciokrotnie wprowadzano zmiany uzgodnione z Prezesem ULC (ostatnia 20.03.2012 r.). Jako osobę odpowiedzialną za działania bieżące w zakresie wdrażania powyższego dokumentu, administrowania nim oraz przygotowywania jego nowelizacji i dystrybucji wskazano Dyrektora Pionu Bezpieczeństwa i Ochrony.

(dowód: akta kontroli str. 129 – 132)

Wymieniony wyżej Dyrektor wyjaśnił m.in., że zgodnie z *Krajowym Programem Ochrony Lotnictwa Cywilnego z 2007r.ze zm. Zarządzający umożliwia podmiotom posiadającym uzasadniony interes prawny lub faktyczny do zapoznania się z aktualnym Programem Ochrony Lotniska w zakresie ich dotyczącym na wniosek zainteresowanego. W związku z powyższym na wniosek Placówki Straży Granicznej w Bydgoszczy i ABW Program Ochrony został przekazany w/w podmiotom. Natomiast pracownicy portu zapoznawani są z elementami Programu Ochrony w ramach szkoleń dedykowanych określonym kategoriom pracowników. Załączniki, które są dokumentami jawnymi są dostępne dla każdego pracownika portu. Natomiast Program Ochrony jako dokument zastrzeżony znajduje się w Punkcie Przetwarzania Informacji Niejawnych i jest udostępniany osobom posiadającym dostęp do informacji niejawnych na ich wniosek.*

(dowód: akta kontroli str. 133 – 135)

- Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego zaktualizowana w styczniu 2012 r. (poprzednie aktualizacje w 2008 i 2010).

- Plan działania w sytuacjach zagrożenia wprowadzony 28.03.2012 r., do którego wprowadzono zmiany 8.05.2012 r. Poprzednio tego typu instrukcja była aktualizowana w styczniu 2010 r.

(dowód: akta kontroli str. 136 – 165)

Dyrektor Pionu Bezpieczeństwa i Ochrony PLB wyjaśnił m.in., że *podstawowe treści i zasady Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dotyczące np. sprzętu gaśniczego, rozmieszczenia dróg ewakuacyjnych, zasad postępowania w przypadku powstania pożaru lub ogłoszenia alarmu, itp. są przekazywane w czasie szkoleń wstępnych i okresowych z zakresu bhp. Pozostałe elementy dotyczące m.in. scenariusza ewakuacji są omawiane na szkoleniach ze świadomości ochrony lotnictwa cywilnego. Szkolenia te są przeprowadzane przez instruktorów ochrony lotnictwa cywilnego zatwierdzonych przez Prezesa ULC. Plan działania w sytuacjach zagrożenia jest uzgadniany z podmiotami wewnętrznymi i zewnętrznymi zgodnie z Kartą aktualizacji i uzgodnień. Plan po uzgodnieniu w całości z Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej i zatwierdzeniu przez Prezesa ULC został wprowadzony w życie. Elementy Planu działania w sytuacjach zagrożenia są przekazywane w czasie szkoleń specjalistycznych z zakresu ochrony lotnictwa cywilnego. Założenia ujęte w Planie działania w sytuacjach zagrożenia są weryfikowane podczas corocznych ćwiczeń z zakresu ratownictwa lotniskowego, w których uczestniczą służby wewnętrzne i zewnętrzne. Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego i Plan działania w sytuacjach zagrożenia są dokumentami jawnymi i są dostępne dla każdego pracownika. Elementy Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego i Planu działania w sytuacjach zagrożenia są zawarte w szkoleniach specjalistycznych z zakresu ochrony lotnictwa cywilnego. Potwierdzeniem*

zapoznania się pracownika z w/w dokumentami jest udział w szkoleniach. Kopie wszystkich powyższych instrukcji rozesłano także do instytucji współpracujących oraz do pionu operacyjnego, pionu bezpieczeństwa i ochrony oraz do dyżurnych operacyjnych, co zostało udokumentowane przez złożenie podpisu na karcie potwierdzeń przyjęcia odpowiedniej kopii instrukcji. Do instrukcji nie dołączono listy pracowników zapoznanych z tym dokumentem.

(dowód: akta kontroli str. 133 – 135)

1.4. Stwierdzono, że zarządzający lotniskiem rzetelnie i kompleksowo realizował szkolenia kierunkowe. Wszyscy objęci badaniem pracownicy posiadali aktualne szkolenie ze świadomości ochrony lotnictwa cywilnego oraz w zależności od pełnionej funkcji wymagane szkolenia kierunkowe.

(dowód: akta kontroli str. 166 – 179)

1.5. Pismem ULC-LTL-3/432-0001/01/12 z 18.01.2012 r. Prezes ULC poinformował Port o zbliżającym się terminie upływu ważności certyfikatu lotniska. W związku z powyższym w celu ułatwienia i usprawnienia procesu ponownej certyfikacji, zaproponowano wcześniejsze rozpoczęcie przygotowań, w tym dokonanie przeglądu niezbędnych dokumentów oraz wskazano dokumenty, które należało dołączyć do wniosku o wznowienie ważności certyfikatu. Były to:

- pisemne oświadczenie zarządzającego lotniskiem, że wszystkie wymagane dla prowadzenia działalności procedury zawarte w Instrukcji Operacyjnej lotniska zostały wprowadzone do stosowania oraz są w pełni przestrzegane przez wszystkie służby i osoby funkcyjne wraz z podwykonawcami i dostawcami usług,
- wypis z rejestru KRS określający status prawny podmiotu oraz zakres jego działalności,
- regulamin organizacyjny przedsiębiorstwa,
- wykaz umów kooperacyjnych na świadczenie usług przez podmioty zewnętrzne na rzecz podmiotu wnoszącego o wydanie certyfikatu,
- umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, wymagane zgodnie z §17 i §22 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 13.04.2004 r. w sprawie wymagań dotyczących ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej użytkowników statków powietrznych, przewoźników i innych przedsiębiorców prowadzących działalność lotniczą³,
- charakterystyki zawodowe personelu kierowniczego, których decyzje wpływają na stan bezpiecznego funkcjonowania lotniska w zakresie Załącznika 14 ICAO,
- uzupełniony wstępny harmonogram certyfikacji, w którym określone będą główne obszary funkcjonalne lotniska (komórki organizacyjne, służby) podlegające sprawdzeniu w czasie audytu certyfikacyjnego, nazwiska i funkcje osób odpowiedzialnych za ich realizację oraz deklarowane terminy gotowości zarządzającego lotniskiem do poddania tych elementów audytowi,
- dokładne dane na temat lotniska, które będą zamieszczone w nowym certyfikacie oraz w decyzji administracyjnej Prezesa Urzędu (np. oficjalna nazwa lotniska w języku polskim i angielskim),
- dowód wniesienia opłaty lotniczej w wysokości określonej w odrębnych przepisach.

³ Dz.U. z 2004 r., Nr 110, poz. 1168 ze zm.

W dniu 20.02.2012 r. Prezes zarządu PLB złożył do ULC wnioski o przedłużenie ważności certyfikatu Bydgoszcz – Szvederowo, do którego dołączono wszystkie wskazane w piśmie ULC-LTL-3/432-0001/01/12 dokumenty wymienione powyżej. Stwierdzono, że:

- Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej po złożeniu wniosku było dwukrotnie przedłużane – aktualna polisa obowiązuje do 31.03.2014 r.
- 2 umowy kooperacyjne wymienione w wykazie załączonym do wniosku uległy rozwiązaniu. Dotyczyło to umowy na dostarczanie energii elektrycznej z Rejonowym Zarządem Infrastruktury w Bydgoszczy oraz umowy na dzierżawę gruntów na terenie lotniska od Agencji Mienia Wojskowego. Powodem rozwiązania tych umów była zmiana formy użytkowania z dzierżawy na użyczenie.

Zarządzający lotniskiem zapewnił trwałość spełniania wymogów określonych przez Prezesa ULC niezbędnych na etapie wydawania certyfikatu.

(dowód: akta kontroli str. 32 – 104, 180 - 191)

1.6. W okresie objętym kontrolą zarządzający nie podejmował działań zmierzających do rezygnacji z certyfikatu, zmiany zakresu rzeczowego działalności objętej certyfikatem, czasu jego ważności lub jego zawieszenia.

(dowód: akta kontroli str. 30 – 31, 192 – 204)

2. Na podstawie informacji zawartych w Krajowym Rejestrze Sądowym stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą w PLB nie wystąpiły zmiany dotyczące osoby wnioskodawcy oraz adresu jego siedziby.

(dowód: akta kontroli str. 205 – 211)

Na podstawie zawiadomienia Wójta Gminy Białe Błota (pismo GPR.6624.165.2013.1 z 18.07.2013 r.) zmieniono adres budynku terminala PLB, co wiązało się ze zmianą adresu do korespondencji Portu. Jednocześnie adres siedziby PLB nie uległ zmianie. Powyższą zmianę zgłoszono do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy – XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pismem nr 2013/07/00797 z 31.07.2013 r. O powyższym fakcie powiadomiono także instytucje współpracujące, w tym Urząd Lotnictwa Cywilnego, w dniu 11.09.2013 r., czym wypełniono obowiązek określony w wydanym zezwoleniu na prowadzenie działalności w zakresie lotniska użytku publicznego

(dowód: akta kontroli str. 212 – 215)

3. W okresie objętym kontrolą 2 spośród 3 rocznych sprawozdań finansowych (za 2010 i 2011 rok) zostały przesłane z naruszeniem terminu wynikającego m.in. z prawa lotniczego (odpowiednio 63 i 42 dni po obowiązującym terminie). Sprawozdanie z działalności Spółki za 2011 rok zostało przesłane do ULC dopiero po zwróceniu uwagi przez kontrolującego. Ustawowy termin przekroczone o 369 dni. Sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności dotyczące 2012 r. zostały przesłane do wiadomości Prezesa ULC w ustawowym terminie.

(dowód: akta kontroli str. 226 – 235)

4. Port terminowo przekazywał, na żądanie Prezesa ULC informacje i dokumenty istotne dla oceny działalności przedsiębiorstwa w latach następujących, co potwierdził Prezes ULC.

(dowód: akta kontroli str. 30 – 31, 236)

5. Na podstawie zapisów w księdze aukcyjnej Portu stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły zmiany w strukturze kapitałowej PLB pozwalające któremukolwiek z akcjonariuszy osiągnięcie lub przekroczenie odpowiednio

25%,33% lub 49% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu. W związku z powyższym nie zaistniał obowiązek informowania o tym fakcie Prezesa ULC.

(dowód: akta kontroli str. 237 – 250)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Roczne sprawozdanie finansowe za 2010 r. wraz z opinią biegłego rewidenta przekazano po upływie obowiązującego terminu. W pkt. 11 części VII wydanego 1 grudnia 2008 r. przez Prezesa ULC zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie zarządzania lotniskiem użytku publicznego – Bydgoszcz zobowiązano zarządzającego lotniskiem (Port Lotniczy Bydgoszcz S.A.) m.in. do „przedstawiania do wiadomości Prezesa ULC rocznych sprawozdań finansowych wraz z opinią biegłego rewidenta – nie później niż 6 miesięcy od dnia zakończenia okresu bilansowego”

Sprawozdanie Finansowe Spółki Port Lotniczy Bydgoszcz S.A. za 2010 r. wraz z opinią biegłego rewidenta zostało wysłane do Prezesa ULC 2 września 2011 r. , co stanowi naruszenie szczegółowych warunków wykonywania działalności określonych w wydanym 1 grudnia 2008 r. przez Prezesa ULC zezwoleniu na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie zarządzania lotniskiem użytku publicznego – Bydgoszcz. Przekroczono tym samym obowiązujący termin (6 miesięcy od zakończenia roku obrotowego) o 63 dni.

(dowód: akta kontroli str. 11 – 17,226)

Główna księgowa PLB wyjaśniła m.in., że *sprawozdanie Finansowe Portu Lotniczego Bydgoszcz S.A. za 2010 rok zostało przekazane do Urzędu Lotnictwa Cywilnego po obowiązującym terminie, ze względu na przeoczenie. Opóźnienie nie miało charakteru działania celowego. W chwili obecnej Spółka przekazuje sprawozdania finansowe w terminie ustawowym, czyli do końca siódmego miesiąca po roku obrotowym.*

(dowód: akta kontroli str. 251)

2. Roczne Sprawozdanie Finansowe Spółki Port lotniczy Bydgoszcz S.A. za 2011 r. wraz z opinią biegłego rewidenta zostało wysłane do Prezesa ULC 11 września 2012 r. , co stanowi naruszenia przepisów art. 175 ust. 7 pkt 3 Prawa lotniczego. Przekroczono tym samym ustawy termin (7 miesięcy od zakończenia roku obrotowego) o 42 dni. Ponadto przedmiotowe sprawozdanie zostało wysłane wskutek ponaglenia wysłanego przez przedstawicieli ULC.

(dowód: akta kontroli str. 229 – 230)

Główna księgowa Portu Lotniczego Bydgoszcz S.A. wyjaśniła m.in., że *sprawozdanie finansowe za rok 2011 wraz z opinią biegłego rewidenta zostało przekazane po obowiązującym terminie w wyniku przeoczenia.*

(dowód: akta kontroli str. 252)

3. Do dnia 2 sierpnia 2013 r. nie zostało wysłane do wiadomości Prezesa ULC sprawozdanie z działalności Spółki Port lotniczy Bydgoszcz S.A. za 2011 r., co stanowi naruszenia przepisów art. 175 ust. 7 pkt. 3 prawa lotniczego. W trakcie kontroli NIK, na zwróconą przez kontrolera uwagę, przedmiotowe sprawozdanie zostało wysłane do ULC 5 sierpnia 2013. Przekroczono tym samym termin wskazany w ustawie o 369 dni.

(dowód: akta kontroli str. 232 – 235)

Pan Tomasz Moraczewski – Prezes Zarządu Portu Lotniczego Bydgoszcz S.A. wyjaśnił m.in., że *opóźnienie w przekazaniu sprawozdania było związane m.in.*

z faktem, że dopiero we wrześniu 2011 r. ustawodawca dokonał zmiany art. 175 Ustawy Prawo Lotnicze wprowadzając wprost obowiązek przesłania takiego dokumentu. Tak, więc wszystkie porty lotnicze były zobowiązane de facto dopiero w 2012 r. po raz pierwszy do przedłożenia tego dokumentu. Ponadto w Porcie rok 2012 był okresem związanym ze zmianami organizacyjnymi i kadrowo-personalnymi, co mogło również oddziaływać na zaistnienie wskazanego opóźnienia w przekazaniu sprawozdania.

(dowód: akta kontroli str. 253 – 255)

Prezes ULC w dniu 8 sierpnia 2013 (czyli 3 dni po wysłaniu przedmiotowego sprawozdania) wezwał Port Lotniczy Bydgoszcz S.A. do przedłożenia tego dokumentu. ULC w związku z opóźnieniem nie nałożył wobec Portu żadnych kar ani nie wyciągnął żadnych innych konsekwencji.

(dowód: akta kontroli str. 235, 256 – 258)

4. Zarządzający lotniskiem nie poinformował w obowiązującym terminie Prezesa ULC o zmianach w strukturze kapitałowej Spółki. W pkt. 16 części VII wydanego 1 grudnia 2008 r. przez Prezesa ULC zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie zarządzania lotniskiem użytku publicznego – Bydgoszcz zobowiązano zarządzającego lotniskiem (Port Lotniczy Bydgoszcz S.A.) do „Zgłaszania Prezesowi ULC w terminie 14 dni od dnia zaistnienia wszelkich zmian danych zawartych we wniosku o udzielenie zezwolenia oraz w informacjach i dokumentach złożonych do tego wniosku”

Zgodnie z § 1 ust. 1 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4.08.2005 r. w sprawie dokumentów oraz informacji, jakie jest obowiązany przedstawić przedsiębiorca ubiegający się o zezwolenie na zarządzanie lotniskiem użytku publicznego⁴ – obowiązującego na etapie ubiegania się Portu Lotniczego Bydgoszcz S.A o wydanie zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej obejmującej zarządzanie lotniskiem użytku publicznego – lista akcjonariuszy stanowi załącznik do wniosku o wydanie przedmiotowego zezwolenia.

Dnia 13.12.2012 r. Port Lotniczy Bydgoszcz S.A. (PLB) otrzymał informację o zakupie 276 akcji serii B PLB przez Miasto Bydgoszcz od Syndyka GCB Centrostal Bydgoszcz S.A., podobnie 23.01.2013 r. o zakupie 20 akcji serii B PLB od Huty Szkła „IRENA” S.A. w upadłości likwidacyjnej, co stanowiło zmiany w strukturze kapitałowej PLB. O powyższym fakcie nie zawiadomiono Prezesa ULC do dnia 17.09.2013 r. Jednakże nowa struktura kapitałowa PLB została ujęta w Sprawozdaniu Finansowym PLB za 2012 r. w dodatkowych objaśnieniach i informacjach czyli tzw. informacji dodatkowej, które zostało przesłane do wiadomości Prezesa ULC 13.07.2013 r. Nie zachowano tym samym obowiązującego terminu 14 dni wskazanego w warunkach określonych w zezwoleniu na prowadzenie działalności.

(dowód: akta kontroli str. 216 – 225)

Kierownik Biura Zarządu PLB wyjaśniła m.in., że *dane dotyczące składu akcjonariatu oraz wszelkich zmian dokonywanych w kapitale Spółki są przekazywane do Prezesa ULC w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Spółki. Jednocześnie podkreślenia wymaga fakt, że art. 175 ust. 7 pkt 2 ustawy Prawo Lotnicze ustawodawca nie zakreśla szczegółowo terminu ani formy przekazywania zgłoszenia o zmianie danych. Biorąc pod uwagę obowiązujące przepisy prawa, dane dotyczące zmian w strukturze akcjonariatu spowodowanych zakupem akcji PLB S.A. przez Miasto Bydgoszcz zostały zawarte w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Spółki za 2012 r. i przekazane do Prezesa ULC w dniu 13.07.2013 r. Jest to zgodne z ww. przepisem ustawy Prawo Lotnicze. Nadmieniam, że pomimo*

⁴ Dz.U. z 2005 r., Nr 182, poz. 1535

zakupu akcji przez Miasto Bydgoszcz w 2012 roku, wszelkie czynności formalno-administracyjne, w tym wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym, nastąpiły już w 2013 roku. Zaznaczam, że do tej pory nie było zastrzeżeń ze strony ULC, co do sposobu przekazywania tych danych. W związku z tym działanie Spółki należy uznać za prawidłowe i zgodne z obowiązującymi przepisami prawa lotniczego.

(dowód: akta kontroli str. 259)

Zdaniem NIK powyższe wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie ponieważ działanie w sprzeczności z warunkami określonymi w podstawowym dokumencie w działalności lotniczej jakim jest zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie zarządzania lotniskiem użytku publicznego jest działaniem nieprawidłowym i nie można uznać za zgodne z obowiązującymi przepisami.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości⁵ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Funkcjonowanie audytu wewnętrznego i kontroli wewnętrznej w zakresie zapewnienia przez zarządzającego ciągłości spełniania warunków do uzyskania uprawnień do prowadzenia działalności w lotnictwie cywilnym, które są w posiadaniu zarządzającego

Opis stanu faktycznego

W PLB nie powołano osobnej komórki kontroli wewnętrznej oraz audytu wewnętrznego. W § 16 regulaminu organizacyjnego Portu Lotniczego Bydgoszcz S.A. wprowadzonym Zarządzeniem nr 32/2011 Prezesa z 23.12.2011 r. (zmienionym Zarządzeniem nr 47/2012 Prezesa z dnia 28.12.2012 r.) zawarto następujące zapisy dotyczące zasad sprawowania kontroli wewnętrznej, weryfikacji zadań:

- kontrola wewnętrzna w Spółce sprawowana jest w formie kontroli funkcjonalnej, do której wykonywania zobowiązani są wszyscy pracownicy zajmujący stanowiska związane z nadzorem i kontrolą w ramach obowiązków służbowych,
- kontroli podlega rzetelność, prawidłowość, terminowość, zgodność z interesem Spółki wykonywanych przez pracownika zadań,
- weryfikacja odbywa się poprzez bieżący nadzór i kontrolę realizacji powierzonego zadania w sposób dostosowany do specyfikacji zajmowanego przez danego pracownika stanowiska,
- weryfikacji dokonuje Zarząd, dyrektorzy oraz kierownicy.

(dowód: akta kontroli str. 38 – 78, 260 – 262)

Bieżąca kontrola wewnętrzna w Spółce, w zakresie odnoszącym się do realizacji powierzonych poszczególnym pracownikom zadań, sprawowana była poprzez nadzorowanie pracy danych pracowników przez ich bezpośrednich przełożonych, czyli Kierowników Działów lub Dyrektorów Pionów. Obowiązek kontroli dyscypliny pracy i weryfikacja realizacji powierzonych zadań przez Dyrektorów Pionów wynikała z § 15 ust. 1 pkt 1.2 i 1.4. regulaminu organizacyjnego spółki, natomiast do obowiązków Kierowników Działów zgodnie z § 15 ust. 4 pkt. 4.6. tego regulaminu należała kontrola, analiza i ocena wyników pracy, efektywności wykorzystywania czasu pracy i inicjowanie usprawnień dla poprawienia wyników pracy. Powyższe potwierdził w złożonym wyjaśnieniu Prezes Zarządu, który dodał ponadto, że kontrola taka jest także wpisana w zakresy obowiązków osób sprawujących funkcje

⁵ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

kierownicze w Spółce. Pracownicy wyższego szczebla sprawujący kontrolę nad realizacją pracy w PLB posiadają odpowiednie kompetencje do pełnienia tych obowiązków. Dodatkowym narzędziem służącym do kontroli wewnętrznej i nadzoru nad realizacją zadań jest wewnętrzny system obiegu poczty DDM. Każdy pracownik zobowiązany jest rejestrować korespondencję i dokumenty w systemie. Umożliwia to nadzór nad obiegiem dokumentów w Spółce.

(dowód: akta kontroli str. 253 – 255)

W latach 2011-2013 PLB prowadził m.in. następujące kontrole:

- przeszkód lotniczych,
- świetlnych pomocy nawigacyjnych,
- budowlane,
- kontrolne nawierzchni,
- kontrole sprzętu oraz poruszania się i pracy na płytach lotniska,
- kontrole ptactwa dokonywane przez sokolnika,
- kontrole i audyty bezpieczeństwa i ochrony.

Z czynności tych sporządzane były notatki i raporty. Wskazane nieprawidłowości były usuwane na bieżąco, zgodnie z zaleceniami wydanymi w raporcie.

Powyższe potwierdził w złożonym wyjaśnieniu Prezes Zarządu, który dodał ponadto, że *wewnętrzne badania dotyczące sposobów prowadzenia działalności lotniczej w PLB przeprowadzane były na bieżąco w zależności od potrzeb i obszarów działalności, tj. codziennie w okresach miesięcznych bądź kwartalnych. Działalność lotniska w tych obszarach jest także kontrolowana podczas audytów prowadzonych przez Urząd Lotnictwa Cywilnego.*

(dowód: akta kontroli str. 253 – 255, 263)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Realizacja wniosków pokontrolnych formułowanych pod adresem zarządzającego lotniskiem przez ULC oraz NIK i inne instytucje uprawnione do kontroli

1. W badanym okresie przedstawiciele ULC kontrolowali 6rotnie PLB:

- Kontrola okresowa, przeprowadzona w okresie 07-08.07.2011 r., w zakresie bezpiecznej eksploatacji lotniska, podczas której stwierdzono 9 niezgodności.
- Kontrola doraźna, przeprowadzona 20.12.2011 r., w zakresie zapobiegania zagrożeniom ze strony ożywionej przyrody podczas której wykazano, iż przedstawiciele ULC ustalili, że podejmowane przez PLB działania są skuteczne w minimalizowaniu zagrożeń ze strony ożywionej przyrody
- Audyt certyfikacyjny lotniska Bydgoszcz/Szwederowo, przeprowadzony w dniach 16-20.04.2012 r. w zakresie: struktury organizacyjnej i zarządzania lotniskiem, współpracy zarządzającego lotniskiem z podmiotami zewnętrznymi, kwalifikacji i szkoleń personelu, stanu technicznego i utrzymania nawierzchni, oznakowania poziomego i pionowego drogi startowej, dróg kołowania i płyty postojowej współpracy ze służbami informacyjnymi AIS, kontroli przeszkód lotniczych, instrukcji operacyjnej lotniska, służby i procedur operacyjnych lotniska, obowiązków dyżurnego portu, zarządzania płytą postojową, ruchu pojazdów i osób na lotnisku, planu działania w sytuacjach zagrożenia, świateł i wzrokowych pomocy

Opis stanu
faktycznego

nawigacyjnych, systemów elektrycznych, dokumentacji rejestracyjnej lotniska, zapobiegania zagrożeniom ze strony zwierząt, ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej lotniska oraz systemu zarządzania bezpieczeństwem. Podczas audytu certyfikacyjnego stwierdzono 73 niezgodności.

- Kontrola okresowa, przeprowadzona w dniu 25.03.2013 r., w zakresie współpracy z podmiotami zewnętrznymi, kwalifikacji i szkolenia personelu, współpracy ze służbami informacji lotniczej AIS, instrukcji operacyjnej lotniska, służby i procedur operacyjnych lotniska, zarządzania płytą postojową oraz ruchu pojazdów i osób na lotnisku, podczas której nie stwierdzono niezgodności.
- Kontrola okresowa, przeprowadzona w dniu 25.03.2013 r., w zakresie stanu technicznego i utrzymania nawierzchni, oznakowania poziomego i pionowego drogi startowej, dróg kołowania i płyt postojowych, świateł i wzrokowych pomocy nawigacyjnych oraz zasilania energetycznego. Stwierdzono niezgodność polegającą na nie wpisaniu do Rejestru Lotniczych Urządzeń Naziemnych świateł dróg kołowania.
- Kontrola okresowa, przeprowadzona w dniu 25.03.2013 r., w zakresie zapobiegania zagrożeniom ze strony zwierząt, podczas której stwierdzono 3 niezgodności. Od wyników tej kontroli PLB 4.04.2013 r. złożył zastrzeżenia do protokołu kontroli okresowej ze względu na brak obowiązującej podstawy prawnej stanowiącej podstawę do stwierdzenia niezgodności. Postępowanie odwoławcze zostało zakończone decyzją Prezesa ULC nr ULC-LTL-3/432-0056/01/13 z 6.09.2013 r. na mocy której podtrzymano wcześniejsze ustalenia i nakazano usunięcie nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 264 – 352)

Kontrola przedstawionych dokumentów wykazała, że kontrolowany terminowo i rzetelnie realizował wytyczne i zalecenia ULC w zakresie usunięcia nieprawidłowości. Niezgodności dla których termin ich usunięcia upłynął zostały usunięte o czym każdorazowo informowano Prezesa ULC.

(dowód: akta kontroli str. 127 – 128, 133 – 135, 299 – 312, 353 – 354)

1.1. W przypadku 2 kontroli Prezes ULC nakazał opracowanie Programu naprawczego. Dotyczyło to kontroli okresowej, przeprowadzonej w okresie 07-08.07.2011 r., w zakresie bezpiecznej eksploatacji lotniska oraz audytu certyfikacyjnego lotniska Bydgoszcz/Szwederowo, przeprowadzonego w dniach 16-20.04.2012 r. W obu przypadkach opracowano programy naprawcze, przy czym program naprawczy dotyczący usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli okresowej przeprowadzonej przez ULC w dniach 07-08.07 2011r., nie zawierał części elementów wskazanych przez Prezesa ULC. Program działań naprawczych niezgodności zidentyfikowanych w trakcie audytu certyfikacyjnego Lotniska Bydgoszcz – Szwederowo z 25.05.2012 r. był opracowany rzetelnie i został zrealizowany w zakresie niezgodności, których termin do czasu zakończenia niniejszej kontroli upłynął.

(dowód: akta kontroli str.264 – 277, 299 – 312, 353 – 354)

2. Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy przeprowadziła w II połowie 2011 r. kontrolę Portu w zakresie bezpieczeństwa cywilnego ruchu lotniczego w polskiej przestrzeni powietrznej w latach 2009 – 2011 (I połowa). W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 17 listopada 2011r. Najwyższa Izba Kontroli wniosła o podjęcie działań organizacyjnych mających na celu:

- bezzwłoczne przeszkolenie kierunkowe wszystkich osób tego wymagających oraz rozważenie możliwości odsunięcia od obowiązków służbowych tej grupy osób, która nie przeszła tego przeszkolenia w wymaganych przepisami terminach,

- wdrożenie procedury zapewniającej systematyczne szkolenie pracowników Portu w zakresie szkoleń świadomości oraz szkoleń kierunkowych,
- przesłanie do Szefa ABW do akceptacji zmienionej wersji szkolenia świadomości w związku z wejściem w życie od 29.04.2010 r. nowych przepisów Komisji Unii Europejskiej dotyczących ustanowienia szczegółowych środków w celu wprowadzenia w życie wspólnych podstawowych norm ochrony lotnictwa cywilnego,
- opracowanie planu skutecznych działań dotyczących rozszerzenia posiadanej biblioteki wirtualnych zagrożeń oznaczonych w skrócie „TIP” w urządzeniach rentgenowskich lub sprzęcie EDS, celem bezwzględnego wypełnienia zaleceń sformułowanych w obowiązujących przepisach wydanych przez Komisję UE,
- wprowadzenie procedury zapewniającej przekazywanie oryginałów lub kopii certyfikatów o ukończonych szkoleniach świadomości lub szkoleniach kierunkowych do teczek osobowych pracowników Portu,
- opracowanie i wdrożenie szczegółowego planu wykonania zaległych audytów wewnętrznych za 2009 i 2010 r,
- zapewnienie stworzenia procedury zabezpieczającej przed opóźnieniami i nieprawidłowościami związanymi z przesyłaniem: - harmonogramów audytów wewnętrznych, sprawozdań z wewnętrznych audytów oraz rocznych planów szkoleń do Prezesa ULC,
- opracowanie i przesłanie sprawozdań ze stanu ochrony lotniska do Prezesa ULC,
- doprowadzenie ogrodzenia Portu na odcinku od bramy centralnej do bramy nr 1 do stanu zgodnego z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie klasyfikacji lotnisk i rejestru lotnisk cywilnych⁶,
- przestrzeganie 2 letniego okresu pomiędzy szkoleniami z zakresu świadomości ochrony lotnictwa cywilnego dla pracowników Portu,
- oświetlenie płyty nr 3 Lotniska.

(dowód: akta kontroli str. 355 – 356)

W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne wysłanej 8 maja 2012 r. Prezes Portu poinformował NIK Delegaturę w Bydgoszczy o zrealizowaniu części wniosków oraz o działaniach podjętych w celu realizacji pozostałych wniosków pokontrolnych. I tak:

- przyjęto w spółce szczegółowy harmonogram przeprowadzania zaległych szkoleń, dzięki któremu wszystkie osoby podlegające obowiązkowi przejścia przedmiotowych szkoleń zostały przeszkolone do końca 2011 r., w związku z czym nie zaistniała konieczność odsuwania pracowników od pełnionych obowiązków związanych z ochroną lotnictwa,
- wprowadzono aplikację komputerową, umożliwiającą monitorowanie przez poszczególnych pracowników zaświadczeń o odbytych szkoleniach, która z odpowiednim wyprzedzeniem powiadamia o zbliżających się terminach ponownego przeszkolenia pracowników oraz zwiększono do czterech liczbę instruktorów szkoleń zatwierdzonych przez Prezesa ULC. Ponadto wdrożono procedurę zapewniającą systematyczne szkolenie pracowników PLB S.A.,
- w dniu 27.04.2012r. przesłano do Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego zmienioną wersję programu szkolenia w zakresie świadomości lotnictwa cywilnego,
- uruchomiono stanowisko szkoleniowe z wykorzystaniem komputera do przeprowadzania regularnych szkoleń z rozpoznawania obrazów dla osób obsługujących urządzenia rentgenowskie, którego biblioteka obejmuje obrazy 250 różnych niebezpiecznych przedmiotów uchwyconych z różnych stron, przy czym biblioteka zawiera nie mniej niż 1000 obrazów,
- wprowadzono zasadę przekazywania kopii certyfikatów o ukończonych szkoleniach świadomości i szkoleniach kierunkowych do teczek osobowych pracowników portu,

⁶ Dz. U. Nr 122, poz. 1273 ze zm.

- w 2012 roku wykonano dodatkowo 1 audyt kontroli, 2 testy ochrony i 1 inspekcję ochrony,
 - wprowadzono nowe zasady organizacyjne dotyczące przesyłania do Prezesa ULC harmonogramów wewnętrznych audytów i sprawozdań z ich przeprowadzania oraz rocznych ramowych planów szkoleń. Kontrola udostępnionej dokumentacji w tym zakresie wykazała terminowe przesyłanie wszystkich ww. dokumentów,
 - sprawozdanie ze stanu ochrony lotniska przesłano do Prezesa ULC 14.02.2012 r.,
 - przebudowano ogrodzenie przy parkingu pracowniczym oraz część lotniczą ogrodzenia na odcinku od portierni SOL do zewnętrznej jego części przy magazynach PETROLOT oraz wyniesiono do istniejącej części ogrodzenia jego odcinka przy drodze technicznej wschodniej. Inwestycja została zakończona 16.11.2012 r.
 - zapewniono oświetlenie płyty postojowej nr 3 lotniska przez zastosowanie dodatkowego oświetlenia usytuowanego na samochodach strażackich.
- Powyższe świadczy o zrealizowaniu wszystkich wniosków pokontrolnych NIK zgodnie z przedstawioną odpowiedzią na wystąpienie pokontrolne.
- (dowód: akta kontroli str. 361 – 365)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Program naprawczy dotyczący usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli okresowej przeprowadzonej przez ULC w dniach 07-08.07 2011r., nie zawierał części elementów wskazanych przez Prezesa ULC. W raporcie z kontroli na lotnisku Bydgoszcz-Szwederowo (EPBY) przeprowadzonej w dniach 07-08.07.2011 r. sporządzonym 21.07.2011 Prezes ULC zobowiązał do opracowania programu naprawczego w celu skutecznego wyeliminowania wszystkich niezgodności stwierdzonych podczas kontroli, który powinien być zatwierdzony przez zarządzającego lotniskiem lub osobę do tego upoważnioną oraz zawierać takie elementy jak: przedmiot działania korygującego (niezgodność), służby lub osoby funkcyjne odpowiedzialne za realizację i sprawdzenie wykonania działania korygującego, terminy realizacji poszczególnych zadań programu naprawczego, sposób udokumentowania wykonania działania korygującego oraz sposób sprawdzenia skuteczności wykonanego działania korygującego i upewnienia się trwałym wyeliminowaniu przyczyn powstania korygowanej niezgodności.

Powyższe zalecenie podtrzymano w piśmie ULC-LTL-3/550-0042/03/11 z 19.09.2011r., w zakresie części nieprawidłowości oraz wskazano termin wykonania zalecenia do 31.12.2011 r.

W skierowanym 20.12.2011 r. piśmie do Prezesa ULC Dyrektor Operacyjny PLB poinformował o usunięciu 2 niezgodności oraz o terminie i sposobie usunięcia pozostałych. Powyższe pismo nie zawierało elementów wymaganych przez ULC takich jak: służby lub osoby funkcyjne odpowiedzialne za realizację i sprawdzenie wykonania działania korygującego, sposób udokumentowania wykonania działania korygującego oraz sposób sprawdzenia skuteczności wykonanego działania korygującego i upewnienia się trwałym wyeliminowaniu przyczyn powstania korygowanej niezgodności oraz informacji o ewentualnym zatwierdzeniu ww. zamierzeń przez zarządzającego lotniskiem lub osobę przez niego upoważnioną.

(dowód: akta kontroli str. 264 – 277)

Dyrektor Operacyjny Portu wyjaśnił m.in., że *PLB opracował program naprawczy dla niezgodności wskazanych w raporcie z kontroli lotniska Bydgoszcz- Szwederowo w dniach 07-08 lipca 2011 roku, który został przedstawiony Prezesowi ULC*

w piśmie nr 2011/12/00589 z dnia 20.12.2011 r. Przygotowując w/w pismo i podpisując się pod nim ze wskazaniem zajmowanego stanowiska, z którym wiąże się pełnienie funkcji kierującego i koordynującego pionem operacyjnym w PLB, wskazałem tym samym, że to ja jestem osobą upoważnioną do opracowania przedmiotowego programu i zarazem osobą funkcyjną odpowiedzialną za realizację i sprawdzenie wykonania działania korygującego. Opracowany plan naprawczy nie zawierał sposobu udokumentowania wykonania działania korygującego oraz sposobu sprawdzenia skuteczności wykonanego działania korygującego i upewnienia się o trwałym wyeliminowaniu przyczyn powstania korygowanej niezgodności, co wynikało z braku precyzyjnych wskazówek i wytycznych dotyczących opracowania tych elementów, zważywszy na fakt, iż potrzeba opracowania takiego planu została zgłoszona przez ULC po raz pierwszy. W związku z tym, również po raz pierwszy, z ramienia Portu taki plan opracowałem i przedstawiłem Prezesowi ULC. Plan ten został wysłany pismem nr 2011/12/00589 z dnia 20.12.2011 i wobec faktu, że Prezes ULC nie zgłosił do niego żadnych uwag, uznałem, że tym samym plan ten zaakceptował. W odniesieniu do kwestii sposobu i terminu usunięcia w/w niezgodności wyjaśniam, iż w związku z faktem, że zostały one również podniesione w trakcie audytu certyfikującego lotniska (04.1012), PLB ponownie uwzględnił wskazane niezgodności w pocertyfikacyjnym programie naprawczym (nr pisma 2012/05/00793 z dnia 25.05.2012). Należy podkreślić, iż program ten został zatwierdzony przez Prezesa ULC (nr pisma ULC-LTL-3/432-0024/01/12 z dnia 12.06.2012).

(dowód: akta kontroli str. 366 – 367)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W Programie działań naprawczych niezgodności zidentyfikowanych w trakcie audytu certyfikacyjnego lotniska Bydgoszcz- Szwederowo z dnia 25.05.2012 r. określono termin na jej usunięcie do 31.10.2012 r. Port lotniczy Bydgoszcz S.A. wystąpił do Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego z prośbą o wydłużenie terminu na usunięcie tej niezgodności dopiero 25.03.2013 r., tj. po upływie ok. pięciu miesięcy od wyznaczonego terminu na usunięcie ww. usterki. Nie zachowano tym samym wyznaczonego terminu na usunięcie niezgodności. Prezes ULC wyraził zgodę na prolongatę terminu do 31.12.2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 299 – 312, 368 – 369)

Dyrektor Operacyjny Portu wyjaśnił m.in., że przyczyną niezachowania tego terminu był błąd pracownika odpowiedzialnego za realizację działań naprawczych w stosunku do tej niezgodności. Błąd polegał na niewysłaniu w odpowiednim terminie do Prezesa ULC wniosku o wykonaniu działań naprawczych w trakcie zaplanowanego remontu systemu elektro-światlnego, co pozwoliło zracjonalizować koszty tego przedsięwzięcia nie naruszając jednocześnie wysokiego poziomu bezpieczeństwa. Wyżej opisany błąd pracownika spowodował również opóźnienie w wystąpieniu do Prezesa ULC z wnioskiem o wydłużenie terminu na usunięcie niezgodności. Informuję jednocześnie, że w stosunku do tego pracownika zostały wyciągnięte konsekwencje służbowe.

(dowód: akta kontroli str. 127 – 128)

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁷, wnosi o:

1. Wprowadzenie rozwiązań systemowych zapewniających terminowe informowanie Prezesa ULC o wszystkich zaistniałych zmianach danych zawartych we wniosku o udzielenie zezwolenia oraz w informacjach i dokumentach złożonych do tego wniosku w tym zmianach dotyczących struktury kapitałowej PLB.
2. Wprowadzenie rozwiązań organizacyjnych mających na celu terminowe wysyłanie do wiadomości Prezesa ULC rocznych sprawozdań finansowych wraz z opinią biegłego rewidenta oraz rocznych sprawozdań z działalności.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, dnia października 2013 r.

Kontroler
Artur Nierebiński
Starszy inspektor k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy

Dyrektor
Jarosław Wenderlich

.....
Podpis

.....
Podpis

⁷ Dz.U. z 2012 r., poz.82